

Kommentti Aki Kopuselle

Aki Koponen yrittää tehdä suuren eron rahapelitutkimusraportin eri versioiden välillä. Näin nettiaikana on vaan niin, että kaikki mikä on laitettu nettiin, pysyy siellä. Omassa versiossani ei missään lue, että se ”työversio” eikä siinä ole mitään ”not to be quoted” mainintaa. Siksi toiseksi niin sanotusta ”lopullisesta versiostakin” saa mainintaa rahoittajista hakea todella hakemalla, eikä ilmoitusta voi kutsua kovin informatiiviseksi, vai mitä mieltä ollaan lauseesta: ”The study was financed by international gaming operators.”

On varmaan sattuma, että samanaikaisesti kuin Koposen tutkimusryhmä julkaisi raporttinsa, tutkimuksen päärahoittaja (?) Unibet aloitti *Met-ro*-lehdessä kampanjansa, jossa muun muassa Esa Tikkanen ja Shefki Kuqi kertovat Unibetin halusta keskustella pelimarkkinoista. Mainostekstit ovat olleet niin samanlaisia kuin tutkimusraportissa, että väistämättä hiipii mieleen ajatus siitä, että kyse on yhdestä samasta julkisuuskampanjasta.

Tutkimuksesta voidaan tietenkin olla montaa mieltä, mut-

ta minun mielestäni tutkimusta ei ole se, että anonyymiä joukkoa ihmisiä haastatellaan ja joi-tain heidän lausumistaan siteerataan raportissa. Jos kerran väitetään, että pelimarkkinoiden avaaminen tuo seuroille lisää rahaa ja kotimaiseen peliteollisuuteen lisää työpaikkoja, olisi kohtuulista, että väitteille esitettäisiin jotain todellista tutkimusnäyttöä esimerkiksi tilastoaineistoihin perustuvista mallilaskelmista. Jos sellaisia olisi tehty, olisi yhdentekevää, kuka ne olisi rahoittanut.

MATTI VIRÉN

Rahan puheista vielä

Aki Koponen toteaa, että ”Sää-dösuudistusten vaikutusarvioinneissa käytetään usein sektoritutkimuslaitosta” ja että ”tutkimustyön monopolisoiminen ei tuota yhteiskunnallisen päätöksenteon tarvitsemää kokonaiskuvaa ilmiöstä.”

Tämä on sikäli totta, että ministeriöiden alaisuudessa toimivat asiantuntijalaitokset usein saavat tai ottavat tehtäväkseen sääntelyuudistusten vaikutusarviointeja ja seurantatehtäviä ja että ne tyypillisesti tarkastelevat asiaa oman ”sektorinsa” näkökulmasta. Esimerkiksi STM:n alainen THL kansanterveys- ja hyvinvointivaikutus-

ten näkökulmasta tai vaikkapa OM:n alainen Optula oikeuspoliittisten vaikutusten kannalta. Tämä on luonnollista ja myös järkevää, sillä nämä laitokset edustavat yleensä oman erityisalansa vankinta asiantuntemusta maassamme ja niillä on käytössään ainutlaatuisia tietovarantoja.

Pääkirjoituksessani en kuitenkaan käsitellyt niin kutsuttua sektoritutkimusta, vaan yleisesti sitä, että tutkimuksen rahoittajalla on merkitystä. Julkisrahoitteisten tutkimuslaitosten esiin nostaminen on kuitenkin hedelmällinen näkökulma myös rahoituskeskusteluun:

kun rahoittaja haluaa edistää kansanterveyttä, niin silloin on luonnollista, että tutkitaan kansanterveysvaikutuksia ja päädytään niistä kumpuaviin politiikkasuosituksiin, ja kun taas rahoittaja haluaa edistää liiketoimintaansa, niin silloin helposti puhutaan liiketoimintamahdollisuuksista ja niiden edistämisestä. Tutkimuksen tuloksia ei kuitenkaan saa johtaa rahan väristä.

Yliopistojen on syytä olla tässä pelissä erityisen tarkkana, sillä niiden lähtökohtaisena tehtävänä on edistää tiedettä, ei muuta.

TUUKKA TAMMI